

Naš Dom

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred ~~ena kruna~~ za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h. dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Slovenski poslanci.

Vsi slovenski poslanci, ki so izvoljeni na katoliško narodnem in kmečkem programu, so stopili na Dunaju v eno zvezo ali klub. Klub se imenuje Slovenski klub. Hrvatski poslanci in liberalni slovenski poslanci pa so si osnovali jugoslovanski klub. Le eden izmed poslancev, ki je izvoljen tudi na programu kmečkem in katoliškonarodnem, je zapustil svoje tovariše ter pristopil k Hrvatom in liberalnim Slovencem, to je dr. Ploj. V volilnem boju so ga morali naši pristaši odločno braniti proti napadom liberalcev, ko so mu pa priborili poslaništvo, obrnil je našim pristašem hrbet ter se pridružil — liberalcem in Hrvatom. Dr. Ploj je torej imel svoje volilce le za norce, ki so mu spravili mandat, potem pa se je pridružil onim, kateri so ga tako grdo napadali in blatili.

Naši poslanci nimajo na Dunaju nobenega prijateljstva sklepati z liberalnimi poslanci kakor je g. Hribar, ki je zastopnik mesta, odkrit sovražnik kmečkih zahtev, ki je proti verski šoli in za razdruženje zakona, naši poslanci na Dunaju nimajo pomagati onemoglosti in nezmožnosti Robleka in Ježovnika, koja dva so njih pristaši le s pomočjo neštehtih lumparij spravili v državni zbor. Dr. Ploj tega ni uvaževal, in rajši je zapustil svoje tovariše in šel med liberalce.

Onim možem, ki so zanesli na Štajersko bratomorni boj, tem liberalnim možem je ponudil dr. Ploj sedaj svojo roko.

Dr. Ploj je storil ta korak v škodo svojega ugleda, v škodo pošteno se boreče Slovenske kmečke zveze ter s tem tudi v škodo slovenskega kmečkega ljudstva sploh.

Globoko se mora obžalovati tudi, da je dr. Ploj ne samo zašel med novo liberalno družbo, ampak začel tudi po liberalnih listih napadati svoje tovariše in Slovensko kmečko zvezo. V „Narodu“, v „Domovini“, „Narodnem Listu“ in „Novem Slovenskem Štajercu“ kar mrgoli napadov na prejšnje Plojeve tovariše in na Slovensko kmečko zvezo. To ni lepo in to nam značaja Plojevega ne kaže v najlepší luči!

Ako bi Ploj bil sedaj res mož, potem bi moral odložiti mandat, da vpraša svoje volilce, ali še mu zaupajo ali ne. To pa ne gre, da sklicuje shode, kateri so pristopni tudi Narodni stranki in na katerih mu Narodna stranka izreka — zaupanje. Dne 30. junija je prišel celo celjski Kukovec v Ptuj in Ormož govorit za dr. Ploja ter slaviti njegovega koraka! Zelo značilno za dr. Ploja in vse, ki ga sedaj pe-rejo!

Slovenska kmečka zveza je izrekla Ploju nezaupanje ter ga pozvala, naj odloži mandat. Ploj še tega dosedaj ni storil, pač pa začel srdito in z ne-

resnicami pisati proti Kmečki zvezi in svojim tovarišem poslancem!

V državnem zboru, kakor poročajo listi, vsi poštene poslanci obsojajo Plojevo dejanje!

Predsedništvo državnega zbora.

Dr. R. Weiskirchner,
predsednik državnega zbora.

Dr. Iv. Začek,
I. podpredsednik.

Dr. St. vitez Starczynski,
II. podpredsednik.

Za predsednika državnega zbora je izvoljen nemški krščanski socialc Weiskirchner, za I. podpredsednika katoliški Čeh Začek in za II. podpredsednika poljski profesor Starczynski. Vsi trije so izvoljeni na krščanskem programu.

Domače novice.

Stavka zidarjev v Mariboru. Mariborski zidarji stavkajo. Zahtevajo, da se določi najmanjša dnevna plača 4 K in ne 2 K 90 h, kakoršna je običajna v Mariboru. Zahtevajo nadalje tudi v ostalih razredih primerno zvišanje plače. Zahtevajo tudi, da se zniža delavni čas od 10 na 9 in pol ure.

Pri Sv. Arhu na Pohorju se otvori planinska koča še to jesen.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 4. t. m. v predpraznik sv. Cirila in Metoda je pri nas plapotal velik kres. — Dne 4. t. m. se je odkopal samomorilec Pevec. V njegovem grobu se je našla tudi neka krsta z dva tedna starim otrokom, ki je že nekoliko strohnel. Samomorilec Pevec se je prekopal v drugi grob.

V goreči postelji. Dne 2. t. m. ob polu eni uri ponoči je prišel precej natrkan domov v Mariboru, Stolni trg št. 5, brivski pomočnik Franc Dobaj. Vžigalico, s katero je prižgal luč, je vrgel v posteljo in je zaspal. Postelja je jela goreti. Dobaj se je prebudil, ker je bil ožgan in se je še pravočasno rešil. Iz sosednje kavarne so prihiteli ponočni gostje, ki so pogasili gorečo posteljo in preprečili večjo nevarnost.

Zblaznel je v Mariboru 4. t. m. delavec Kranc. Oblečen v spodajo obleko je letal po Koroški cesti in kričal, da ga zasleduje vrag.

Udarilo je dne 24. m. m. zjutraj v gospodarsko poslopje posestnika Medveda v Pankracu blizu Griž. Ljudje, ki so ležali v škodnju, so komaj rešili sebe in živino. Eden je dobil tako hude opekline, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Reko si je razstrelil neki delavec pri stavbi nove sole v Grnjem gradu. Njegov tovariš mu je dal neko razstreljivo sredstvo in rekel naj užge. Mož tega razstreljiva ni poznal in je res užgal.

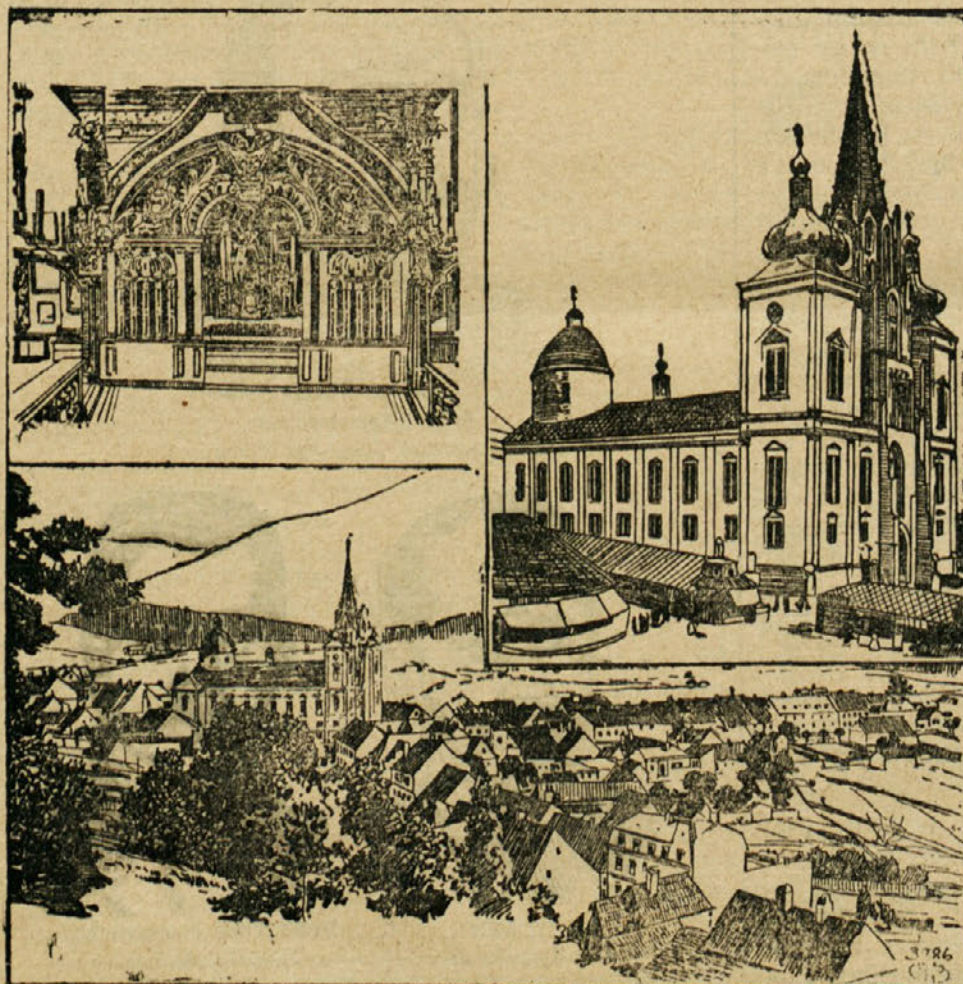
V Šoštanju in okolici je bila dne 3. t. m. huda ploha s točo.

Strelna je ubila posestnika Jos. Stropnika iz Trnovelj pri Celju. V sredo dne 3. t. m. je šel k svoji sestri v Prihovo. Na potu ga je zadela nevihta, šel je vedrit pod kozolec, v katerega je vdarilo in ubilo vrlega moža. Kozolec je zgorel.

Toča je pobila v ormoškem okraju. Iz Središča se poroča, da je padala dobrih 5 minut suha toča, debelejša od orehovi, in pokrila zemljo kakor sneg.

Slivnica pri Mariboru. Dne 14. aprila nam je g. Fr. Pišek ustanovil „Izobraževalno in bralno društvo“ za slivniško faro s sedežem v cerkveni hiši v Slivnici. Listov imamo 16 v 28 izvodih na razpolago poleg 634 snopičev raznih knjig, podučnih, zabavnih, nabožnih. Posebne zahvale smo dolžni ustanovitelju, potem preč. g. župniku, Cirilovi, Mohorčjevi, Katoliški, bukvarni ter slavni Matici Slovenski, domačim in tujim dobrotnikom, pred vsem velečast. g. župniku Podvinski, kakor tudi vsem bivšim slivniškim gg. kaplanom, sedaj župnikom, ki so se z darovi malodane polnoštevno odzvali naši prošnji za blagovoljno podporo pri vezavi društvenih knjig. Gledaliških iger je doslej priredilo društvo dvakrat „Cito“, enkrat „Kmet in fotograf“, enkrat

750-letnica božje poti v Marijino Celje.

Ker bo šel dne 5. avgusta romarski vlak Slovencev v Marijino Celje, bo gotovo zanimala naše čitatelje zgodovina tega kraja, katerega sliko danes prinašamo. (V levem kotu slike je veliki altar, v desnem cerkev, spodaj slika cellega kraja).

Na gornjem Stajerskem, blizu koroške meje, stoji starodavni benediktinski samostan, št. Lambert imenovan. Ustanovili so ga očetje benediktinci že v petem stoletju. Sedanji samostan sam pa je bil še le l. 1073. pozidan s pomočjo radodarnega grofa Markvarda. Njegov sin Henrik, ki je postal tudi vojvoda koroški, postavil je zraven sedanjo krasno cerkev. Benediktinci bili so za ves okraj neizmerne pomena. Posebno vnet za probujo in napredek vdanega ljudstva bil je št. lambertski opat Oton VII., sredi dvanajstega stoletja. Pet duhovnikov poslal je v gorate kraje na desnem obrežju jasnmodre Murice. Eden izmed njih prišel je leta 1157. na hrib, na katerem stoji današnje Marijino Celje. Kako mu je bilo ime, nam zgodovina ne pove. Okolica marijinocejska je bila takrat še pusta; hrib in dol bila sta obrasla z nepristopnimi goščami, v katerih so kruto gospodarile divje zverine. Le redko kje, in sicer daleč narazen, samotarili so bori pastirji s svojimi ovčjimi in govejimi čredami. Njihovo življenje bilo je pomilovanja vredno, ni prave vere, ni olike niso po-

znali, — od kod bi jo neki imeli? Po narodnosti bili so večinoma Slovenci, po gorah izključno, le po dolinah bili so raztrošeni nemški naselniki. Na one prvotne Slovence še spominjajo čisto slovenska imena na gornjem Štirskelem: Celje samo je slovensko ime, pomeni toliko, kakor selo, vas, naselbina, isto pomeni Selnica, Sevnica, ime, ki se pogosto nahaja med Slovenci; gore okoli Marijinega Celja se imenujejo Starice (Staritzen), reka je Mürz, naša Murica, Aflenz, trg v bližini, je Jablanica itd. Ondi se je naselil prej navedeni duhovnik, št. lambertski menih. Za stanovanje si je postavil iz smrečja siromašno kočico. Blagi opat Oton podaril mu je bil v št. Lambertu lepo podobo prečiste Device Marije, izrezano iz lipovega lesa. Menih jo je prinesel seboj v te puščobne kraje. Ker ni imel za njo drugega spodobnega in lepšega prostora, postavil jo je med

veje košatega drevesa. Ščasoma so zvedeli za to podobo pastirji na sosednih gorah. Polagoma pridejo tudi oni s svetim strahom pred njo. Pred njo začne duhovnik razlagati sv. vero. Pozneje je napravil vneti duhovnik lesen oltarček in postavil na-nj Marijino podobo, ki je še dandanes v srebrnem oltarju sredi cerkve marijinocejske. To je bilo leta 1157. K podobi prihajalo je vedno več ljudi. Romanje se je pričelo. Posamezni pastirji popustili so svoje visoke planine, nastanili so se okrog duhovnikove kočice, sezidali so si stanovanja — to je bil začetek trga Marijinega Celja.

Marijino svetišče zaslovelo je od leta do leta bolj. Glas njegov razširil se je hitro po gornjem Štirskelem, kmalu je prošnil tudi v druge sosedne dežele. Ljudje so začeli v velikih množicah tje kaj prihajati. Marijino Celje je postalo sloveča božja pot, kar je še dandanes.

„Cevljar.“ Čujemo, da se pripravlja „Kukavica — zvrta ptica.“ Podučni govori so še redki. Dne 14. aprila so nam g. dr. prof. Ant. Medved v ognjevitih besedah razložili kulturni pomen in blagi namen izobraževalnih društev. Škoda za krasen govor, da se ni objavil. Dne 5. maja se je razlagala avstrijska ustava od l. 1848. do letos. Dne 30. junija je državni poslanec Fr. Pišek prav temeljito obrazložil, kako on s podporo gg. tovarišev misli skrbeti za prospeh kmeta in delavca. Niso bile puhle besede, bili so stvarni predlogi. Isti dan je g. Potnik iz Pohorja prav poljudno, v obeno veselost vmes šaljivo poučeval poslušalce, kako naj rabijo bralno društvo in berilo sploh. Deklamovala in razložila se je S. Gregorčičeva „V pepelnični noči.“ Podučnih govorov o sadjarstvu, govedoreji, čebelarstvu, o travnikih, o trti bi nam bilo krvavo treba. Odbor naj nam preskrbi govornikov! Možje pa mislijo po fari, da je društvo in predavanje le za — ženske in otroke. Žalostno!

Vlak je povozil dne 25. m. m. pri Tremarjih blizu Celja železniškega čuvaja Franca Paučnika. Zdrobil mu je eno roko in eno nogo ter ga močno poškodoval na glavi. V celjski bolnišnici, kamor so ga prepeljali, je čez pol ure umrl.

Žganci z mišnico. Iz sovraštva do Konrada Cerneca se je vtihotapil dne 9. aprila letos v Partinjah 32-letni viničar Marko Živko v Černevceh hlev in nastavil 106 kron vrednemu teletu žgance pomešane z mišnico. Ker tele ni hotelo jesti zastrupljenih žgancev, se je izjalovil Živkotov zlobni namen. Sodišče je prisodilo zločincu Živkotu trimesečno ječo.

Nemška prevzetnost na Spodnjem Štajerskem. Pred kratkem je bil pri sodniji v Celju imenovan sodnijskim tajnikom Slovenec Oton Vidic. Vsak tre-

zen in pošten človek bi mislil, da je popolnoma samo-umevno, da pride med Slovence za sodnika Slovence. Toda ni tako, vsaj pri spodnještajerskih Nemcih ne. Sedaj kričijo in pišejo, da se jim je zgodila krivica, ker je v celjskem okrožju vsled tega imenovanja polovica sodnikov Slovencev, akoravno bi v resnici morali biti vsi. To kaže, kako krivični in prevzetni so od Slovencev živeči spodnještajerski Nemci in koliko je treba truda slovenskim poslanecem, da priborijo nam kako drobtino.

Morje pri Framu. Ali se še spominjate, cenjeni čitatelji „Našega Doma“, da se je preteklo leto našel še tu pa tam kak dopis iz naše prijazne, ali kakor pravijo tujei, idilične vasi. In letos smo zopet zaspali, le poslušajte: Pri državnozbornih volitvah je dobil pri nas liberalni Glaser velikansko število: dva glasa, in kandidat Kmečke zveze g. Pišek 45 glasov. Kaj ne, nazadnjaštvo!? Da smo res nazadnjaki, kakor nas klerikalce-vedno nazivata „Stajere“ in „Narodni List“, pokazalo se je tudi na predvečer goda sv. Cirila in Metoda, ko je plamtelo polno kresov po gričih naše vasi, in gromenje topičev je na treh ali štirih krajih pozno v noč naznanjalo, da se nahajamo še v egiptovski temi?! — Orožniki so aretirali kočlarja Jurija Wisočnigg, ker je na sumu, da si je zažgal hlev. Gorelo je po noči in zgorela sta dva srednja voľa. — Pa še to Vam naj povem, gospod urednik! Neki veleindustrijec jel dal pod vodstvom g. Laha preiskovati zemljo, ker namerava, če se najde v zadostni množini bele rude, postaviti tukaj tovarno. — Dne 6. julija je prihrula nad naš kraj strašna nevihta z viharjem in nalivi. Toda zadosti. Mladenič nazadnjak.

Sv. Primž nad Muto. Kakor je ljubi „Naš Dom“ velel, to se je zgodilo. Krasen kres slovanskima apostoloma v čast smo gledali tja proti Remšniku in

Spomenik očetu našega cesarja.

Na Dunaju bodo postavili ljudomilemu nadvojvodi Francu Karolu, očetu našega cesarja, spomenik. Stal bo v praturu, velikem mestnem vrtu dunajskem.

* * *

Smešnice.

Nekemu kmetu je bila umrla žena. Žaloval je jako, vendar se je bil potolažil. A ko mu je 6 mesecev pozneje crknila krava, se ni dal nikakor potolažiti. Neki prijatelj mu je dejal:

„Saj še ko ti je žena umrla si se potolažil; sedaj, ko ti je crknila krava, se pa nočeš!“

A kmet mu je odvrnil: „E, dragi moj, ko mi je umrla žena, so mi jih takoj ponujali kakih 10, a krave mi noče ponuditi nihče!“

* * *

Nekdo se je hvalil, da je tako močan, da z golo pestjo in z enim samim vdarcem izbije vsakemu sodu dno.

„Kaj to!“ mu je odgovoril nekdo. „Jaz pa z eno samo roko vstavim brzovlak!“

„Kaj ste vi Samson?“ ga je vprašal prvi.

„Ne,“ je odgovoril oni, „jaz sem le železniški strojevodja.“

* * *

se ga nismo mogli nagledati. Videvši, da ne bomo s svojim kresom osamljeni, smo tem bolj veselo tudi mi s svojim prišli na dan, ali bolje, v noč, rekoč: Slovani gre na dan. Prostor so ponudili Dobnikovi, kakor so tudi vse drugo, kar je potrebno, preskrbeli sami. Raz njihove zemlje je tudi res najlepši razgled po gornji dravski dolini. Zato smo tudi opazovali krese, ki so oznanjali god blagovestnikov na desnem bregu Drave. Vidili smo, kolikor oko more v noči razločiti, lučice v Vuhredu, dvoje kresov proti Ribnici, po enega k Sv. Antonu in na Velki kapo, eden se je spravil celo na goro Uršulo, eden nas je pozdravljil iz Koroškega. Vreme je bilo ugodno. Drugo leto, ko bodeta sv. Ciril in Metod v nedeljo (ker je prestopno leto), bomo pa kurili v soboto zvečer. Za družbo sv. Cirila in Metoda, ki nam vzdržuje našo dekliško šolo, smo nabrali pri tej priliki 4 K.

Koroške novice.

Bogokletni zločin. V noči od 25. na 26. m. m. je bilo oskrunjeo zametje ob cesti blizu kraja Völkendorfa, okraj beljaški. Kristusova bodoba, križ in druge podobe so bile popolnoma razbite in razmetane po polju. Kristusovi podobi so bile odbite noge in roke. Zločin se je storil vsekakor po polnoči, ko so že enkrat gostilne zaprte, ker po sledovih se je poznalo, da so zločinci šli proti beljaškemu mestu. Ljudstvo je radi tega brezbožnega dejanja zelo ogorčeno, posebno, ker je to že tretjič, da so bila znamenja od brezbožnežev pokvarjena in razbita ter zločincev še v nobenem slučaju niso izsledili. Da bi se le oblastim kmalu posrečilo bogoskrunce v roke dobiti.

Smarjeta pri Velikovecu. Na St. Petrovo je pri nas pri Lavreju velikovsko izobraževalno društvo pri precej lepi udeležbi priredilo podučen shod. Prav podučljivo in zanimivo so govorili gospodje Dobrove, Carl in Poljanec. Po zaključanju shoda se je razvila poštena domača veselica. Izvrstno so igrali znani celovski tamburaši in par lepih pesmi je zapel domači cerkveni zbor. Pevci in pevke, le korajžo! Upajmo, da se večkrat vidimo pri enakem shodu. — Letina pri nas dosedaj hvala Bogu lepo kaže. Sadja, pa letos ne bo! — Na čast sv. Cirila in Metoda smo tudi pri nas na Martinovem hribu zažgali lepi kres. Od blizu in daleč smo videli vse polno kresov. Eden najlepših je gotovo bil isti visoko na gorah pri Petriču, ki je naznanjal daleč po slovenski in nemški strani spodnje Koroške, da prebiva pri nas še pošteno, slovensko ljudstvo, ki ljubi in spoštuje verp, ki sta nam jo v zlatem maternem jeziku oznanjevala sv. brata Ciril in Metod.

St. Stefan pri Velikovecu. Ciril in Metodova podružnica za Velikovec in okolico je dne 30. junija tukaj imela svoj letni občni zbor. Udeležba je bila lepa. Z zanimanjem smo poslušali podučljive govore gospodov Treiber, Ebner, Poljanec in Dobrove. Na lepo okinčanem vozu so se pripeljali na shod zavedni možje in mladeniči iz Rude. Za zabavo je bilo dobro priskrbljeno. Priredili so nam dobrolski tamburaši in pevci pošteno domačo veselje. Vse bi se izvršilo v najlepšem redu, ako bi se nalašč ali kako ravno ob istem času pri sosedu Mežnarju ne vršila vaja požarne brambe iz Blata in Ovber. Po vaji so hajlali in našince izzivali. Radi znanega vovberskega „špegla“ bi skoraj prišlo do pretepa.

Koprivna. Trije otroci so igrali s kvartami, eden sune triletno dete in to se zabode na odprt „klepej“ (nož) v vrat. Ako bi ga ne bili brž našli in ovezali, bilo bi silno nevarno. — Fant se je dal spraviti že bolehen, na ženitovanje v Kaplo, pa je med potom popolnoma onemogel in celo mrtvel, le zdravnik ga je zopet oživil, zdaj leži hudo bolan doma. — Semenj v Kapli 2. t. m. je bil slabše obiskan ko lani, tujih daljnih kupcev ni bilo razun enega Laha. Mladi in debeli voli so se najlažje in najdražje prodali. Največ so volov pokupili kmetje za pleme in se-

tev. Mlada gorska goved se doli zelo redi, za to poljanci radi od nas kupujejo. Toži se pa povsodi sedaj, da so semnji itd. slabše obiskani ko nekdanj, da imajo ljudje manj denarjev ko nekdanj, in še delavci, posli, ki več zaslužijo ko nekdanj, manj imajo. — Bučele so po zimi nekaterim vse pomrle, pravijo zavoljo trde mecesnove strdi, zdaj pa kaj veselo rojijo. Eden je kupil 2 panja, pa jih ima že 7. Po letu, ko cveti ajda, se nosijo dol v dolino. — Goved in druga živina je to leto zelo bolehalo, nekaterim je tudi poginila. Res pomilovanja vreden kmet, zlasti kdor je že prej velik siromak. — Sedaj se začenja tukaj ravno košnja. — Kresovi so goreli na čast sv. Cirilu in Metodu tudi pri nas na različnih vrhah, zraven pokali možnarji in se daleč razlegalo glasno petje. — Ko smo se pritoževali zoper davek (deželno doklado) na vino (12 v od litra), se je nam ugovarjalo, da ta davek bodo čutili samo duhovniki, ti pa naj plačujejo, kmeta ne bo nič zadel. Da zadene kmeta, zato je dokaz n. pr. naš kraj. Kmetje tu, ki sami ne marajo smrdljivega žganja in se bojijo družino okužiti s to kugo, kupujejo, ker sploh ali zaradi zdravja morajo imeti zdravo pijačo, vino. Dobili so pa takoj iz Celovca od nadzorništva za deželne doklade, pismo. Nevolja je velika, govore, da ne plačajo nikakor, raji gredo „sedet.“ Pa še druga krivica je zraven. Iz Celovca pošiljajo tistim Slovincem gorjancem, kateri imajo sami lov in kateri so kupili vina, ki nimajo šole in jih ni nikdar noben človek nemško učil, nemška pisma. Zato pošiljajo kmetje pisma nazaj in imajo prav, nikakor naj jih ne sprejmejo, dokler ne dobijo slovenskih. Naj bi smelo reki: Nisem dolžen sprejeti pisma, ki ima nemški naslov in ga torej ne razumem. Nisem dolžen hoditi v Črno ali kam, da mi ga kdo prebere in prestavi, zlasti, če se gre za plačilo. Gospoda celovška, ki plačila naklada in tudi pri nas denarja išče, naj se še našega jezika uči, ako je pa tako prevzetna, da naš jezik zaničuje, naj pa si denar tudi pri Nemcih išče. Če misli, da se bomo mi zavoljo visoke nemške gospode nemško učili samo zato, da bomo mogli njene nemške plačilne naloge sprejemati, se moti.

Zelinje pri Velikovecu. Kakor je že poročal „Naš Dom“, je zadela v našo cerkev zadnjič strela in precej poškodovala oltarje. K sreči je bila strela vodena, drugače bi razvnel cerkve pogorele še sosedne hiše. Koroška deželna zavarovalnica je škodo pošteno ocenila in izplačala. Te dni so začeli delavci popravljati cerkev in župnišče. Ker so dobili zopet v Ovbrah svojega gospoda, in ker je za šentjurskega gospoda župnika oskrbovanje šmarješke župnije z Zelinjami vred pretežavno, oskrbujejo pri nas zopet šentštetanski gospod kanonik Rotter. — Zelo so ljudje radovedni, kdo neki bode po umrlemu g. Kacesbergu lastnik lepe Vundrove graščine.

Železniške nezgode. 29. m. m. po noči ob polenajstih je zadel en voz od ravno premikajočega vlaka v en voz osebnega vlaka št. 917 ravno, ko je vozil na južni kolodvor v Beljaku. Nekemu potniku je bila vsled trčenja ena roka pokvarjena in dva otroka sta bila nekaj pobita na obrazu. Potniki so bili v prvem trenutku zelo razburjeni, ter je vse hotelo iz vlaka, dokler niso bili prepričani, kaj da se je zgodilo. — Dne 1. t. m. je pa padel neki možki iz osebnega vlaka, ko je ravno peljal iz Trbiža. Vlak so takoj vstavili in moža nazaj v voz spravili, kateri je pa med potjo proti Beljaku izgubil zavest. Pri padcu je zadobil notranje poškodbe, kar pa popreč nobeden zapazil ni.

Slaba sadna letina kaže biti na Koroškem, posebno v dravski dolini, ker gosenice in mrčesi preveč končujejo sadno drevje.

Iz Gradnje pri Zrelcu pod Celovcem. Ker vidimo tukaj marsikak teater, smo pač malo razvajeni in skromni z pohvalo; pa nad prireditvijo, ki se je napravila na Ciril-Metodov predvečer, moramo izreči največjo zadovoljnost. Proti devetim zvečer se je, prvič tukaj, zažgal na polju poleg vasi velik kres.

Kmalu na to se zberemo v prav lepem številu pri p. d. Pušpanu k mali domači veselici. Ob podobi naših blagovestnikov pozdravi zbrane v imenu prirediteljev g. Vunček, za katerim deklamira p. d. Cipijeva Anica lepo pesem v čast sv. Cirila in Metoda. Sedaj pa se pokažejo naši baksarji, domači fantje, ki pod vodstvom g. Vunčeka izvrstno uprizorijo igro „Kmet Herod.“ Čeravno je bilo že pozno v noči, smo vendar še z velikim zanimanjem prisostovali sledeči skiopitični predstavi. Slednjič se zahvalijo č. g. župnik dr. Arneje v imenu zbranih prirediteljem za njih trud. Popevanje slovenskih narodnih pesmi je sklenilo zabavni večer. Naprej zastava slave!

Cesar v Celovcu. Dne 22. t. m. se je mudila v Celovcu dunajska dvorna komisija pod vodstvom podpolkovnika poveljnika cesarskih jezdecev. Pregledali so sobe v deželnem dvorcu celovškem, kjer namerava stanovati cesar meseca septembra ob vojaških vajah. Komisija se je odpeljala na to v Št. Vid ob Glini.

Cesarske vaje na Koroškem so napovedane od 2. do 9. septembra in sicer se jih udeležita graški in inomoški armadni zbor. Cesar bo stanoval v celovškem deželnem dvorcu dva dni, kjer bodo tudi bivali nadvojvoda Leopold Salvator in Friderik, vojni minister, minister deželne brambe in fem. Paarmann. V Št. Vidu bo nameščeno vodstvo vaj. Prestolonaslednik Franc Ferdinand bo pa stanoval v Št. Vidu ob Glini.

Polaganje temeljnega kamna za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem se vrši dne 14. julija t. l. s sledečim vsporedom: I. ob 10. dopoldne slovesna sv. maša v Št. Petru. II. Ob 11. uri na stavbišču Narodne šole: 1. Pozdrav. 2. D. Fajgelj: Molatev za slovenski rod. Pojeta koroška moška pevska zbor Drava in Rožica. 3. Govor. Govori mil. g. prošt Gregor Einspieler. 4. Blagoslavljanje. 5. D. Jenko: Molatev. Poje moški zbor Nar. čitalnice v Kranju. 6. Govor. Govori zastopnik Kat. polit. in gosp. društva za Slovence na Koroškem. III. Okoli 1. ure popoldne obed v Narodnem domu in ogled okolice. IV. Točno ob ¼ 4. uri koncert v zgornjih prostorih Narodnega doma z naslednjim vsporedom: 1. A. Foerster: Naše gore. Mešan zbor. 2. A. Hajdrih: Jadransko morje. Moški zbor. 3. M. Hubad: a) Je pa davi slan'ca pala, b) Ljub'ca povej, c) Škrjanček poje, žvrgoli, mešani zbori. 4. A. Foerster: Povejte, ve planine! Moški zbor. 5. a) dr. A. Schwab: Moji devojčici, b) dr. G. Ipavec: Tiček, c) dr. G. Krek: Vabilo, mešani zbori. 6. Dr. G. Ipavec: Savska, moški zbor. 7. A. Nedved: Nazaj v planinski raj, mešan zbor. 8. Fr. Gerbič: Slovanski brod, moški zbor. Pesmi pod točko 2. in 6. pojeta koroška moška pevska zbor Drava in Rožica, vse ostale pesmi pa pevski zbor Narodne čitalnice v Kranju. V. Takoj po koncertu na vrtu Narodnega doma prosta zabava: petje, šaljiva loterija in drugo. — Vstopnina h koncertu 1 K za osebo. Ker je namenjen čisti dobiček Narodni šoli, se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstop k veselici pa je vsakomur prost. — Posebna vabila se ne izdajajo. Pevska in druga društva, katera se nameravajo udeležiti te slavnosti, naj se pravočasno zglase pri g. Mateju Ražun, župniku v Št. Jakobu. Radi velikega narodnega pomena prosimo vse slovenske liste, da blagovole priobčiti ta vspored.

Pripravljalni odbor.

Umor. Pri Zgornji Beli na Koroškem so našli mrtvega kranjskega železniškega delavca Suligoja. Ranjenca so prepeljali v beljaško bolnico, kjer je že umrl. Umora sta sumljiva kranjski delavec Ignac Kos in natakar Ivan Rautar, ki so ju zaprli.

Samoumor. V Križih pri Paternijonu se je ustrelil 25-letni hlapec Jožef Kircher.

Ker so ubili tujega psa in pojedli njegovo meso je obsodilo celovško deželno sodišče Vinko Gasserja v desetdnevni, Janeza Pesentheimerja v 14-dnevni, Jakoba Gasserja v 8-dnevni, Elijo Gas-

serjevo v 7-dnevni, Marijo Nussbaumerjevo in Marijano Gasser v 5-dnevni strogi zapor.

Nemška podivjanost. Kako neznosna je nestrpnost in zagrizenost koroških hajlovcev in kričačev, nam dokazuje surov slučaj, ki se je dogodil v kratkem v Borovljah. Mladi, bolehami učiteljsčnik g. Alojzij Grahar je prišel k svoji materi na počitnice. Pošten in značajan kakor je, si je pripel v svoji slovenski, a nemčursko zagrizeni ožji domovini, slovenski trak na prsi in šel z njim skozi Borovlje. Toda čujte in strmite, kaj se temu mlademu gospodu, ki je toliko pošten, da se ne sramuje svojega materinega jezika in slovenskega naroda, prigodi! Pride mu nasproti privandran c. kr. strokovni učitelj Teodor Strein, in ko zagleda slovenski trak, zakriči v svoji podivjanosti: „Sie Lausbub, wie könnē Sie so etwas tragen“ (Vi smrkovec, kako morete kaj takega nositi), pograbi trak, mu ga istriga in povrh še da tako močno zaušnico, da se je siromaku, ki je še bolan, kar zatemnelo pred očmi! Prosimo slovenske poslance, da spravijo ta brezmejno surov slučaj, ki z bengalično lučjo osvetljuje skrajno zagrizenost c. kr. iz Nižjega Avstrijskega privandranega strokovnega učitelja Teodorja Streina pred naučnega ministra in odločno zahtevajo premetitev tega modernega Turka.

Delavski shod v Št. Janžu v Rožu, ki ga je priredila mlada organizacija slovenskega kršč. socijalnega delavstva predzadnjo nedeljo, je izvrstno uspel. Izborno je govoril drž. poslanec dr. Krek o razločku med socijalno demokracijo in kršč. socijalizmom in g. provizor Arnuš o pomenu in namenu strokovne organizacije. Ta shod je jasno dokazal, da organizacija slov. kršč. socijalnega delavstva na Koroškem krepko napreduje. Naša želja je, da bi bilo kmalu vse slovensko delavstvo na Koroškem združeno pod njenim okriljem.

Hrvatski ban odstopil.

Hrvatski ban grof Pejačević je odstopil. Vzrok njegovega odstopa je sledeči: V ogrskem državnem zboru je vlada predložila novo železničarsko pragmatiko (ali poslovni red). V tem predlogu je bila tudi določba, da je poslovni jezik na vseh progah onostranske državne polovice madžarski. Te določbe niso hoteli sprejeti hrvaški poslanci, ampak so zahtevali, da je na hrvaškem ozemlju hrvaško službeni jezik. Ker Ogrji tega niso dopustili, začeli so Hrvati v ogrskem državnem zboru z obstrukcijo, da tako postavijo onemogočijo. Ogrska vlada je sedaj zahtevala od bana, da vpliva na hrvaške poslance, naj nehajo od obstrukcije. Tega on ni hotel storiti, ampak je rajši odstopil. Hrvatski poslanci so nato naprej obstruirali, dokler ni dne 3. t. m. naznanil minister Košut, da umakne ta paragraf postave o službenem jeziku, namesto tega pa je predlagal, da se naj v postavo sprejme: Natančne določbe se določijo naredbenim potom, to je, z odloki ministrstva. In ker je ministrstvo madžarsko, se za to lahko na-

prej, kaj bo odredilo. Ta čin vlade je protiustaven. Zaradi tega so se že vršili protestni shodi po Hrvaškem.

Novi ban hrvatski je postal Rakodezay, zagrižen madžaron, ki je bil prejšnjemu banu Khuen Hedervaryu, grozovitemu zatiralcu Hrvatov, desna roka pri njegovem pogubnem delu. Hrvati so ogorčeni nad takim postopanjem ogrske vlade.

Nesreča pri zrakoplovu.

Povodom velike narodne svečanosti v Rimu, pri kateri sta bila navzoča tudi kralj in kraljica, spustil se je stotnik zrakoplovnega oddelka Nlivelli s svojim zrakoplovom v zrak, čeravno se jet bližala nevihta. Zrakoplov je prišel komaj 300 metrov visoko, ko je vdarilo v njega. Plin v zrakoplovu se je vnel in razpočil z grozovitim pokom, pri tem pa raztrgal zrakoplov. Ljudje so videli, kako je začel vedno hitreje in hitreje padati. V začetku je še pogumni zrakoplovec stal v ladjici, potem se je pa vsled strašnega pritiska zraka pri tem hitrem padcu onesvestil. Prestrašeno ljudstvo je kriče bežalo narazen, ko je priletelo truplo nesrečneža na zemljo. Pobrli so ga, vsega ranjenega, vsaki ud je bil poškodovan. Njegova žena, ki je morala celo nesrečo gledati, se je onesvestila. Nezavestnega kapitana so prepeljali v bolnišnico. Kralj sam ga je obiskal in stal pri njem poleg nesrečne žene do zadnjega vzdihljeja.

Iz drugih slovanskih dežel.

Slov. kršč. socijalna zveza za Goriško. Tudi na Goriškem si nameravajo ustanoviti Krščan. socijalno zvezo. Pravila so že vložili na namestništvo.

Morilec bolgarskega ministrskega predsednika Petkova, uradnik Petrov, je bil obsojen v smrt na vešalih, njegova sokrivca Kranov v dosmrtno ječo in Ikonovov v 15-letno težko ječo.

Gad je plólil 14-letnega Jožeta Štrovsca z Vinkovega vrha pri Žuženberku na Kranjskem v palec na nogi. Dečko pa ni izgubil hladnokrvnosti, ampak si je, kakor je slišal v šoli, hitro z žepnim nožem razrezal rano, da je dobro krvavela. Domov prišedši si je izpral rano z lugom. Ker mu je pa noga vendarle otekala, je dajal na nogo petrolejske obkladke. Pil je tudi žganje, ki baje deluje kot protistrup gadjemu strupu. S tem je bil iz nevarnosti in tudi otekline je zginila.

Žensko maščevanje. V Mehnikov, vasi na ruski meji je kmet Stelko pretepel svojo ženo. Žena je zato ponoči užgala hišo, v kateri so spali mož, štirje otroci, hlapec in dekla. Vsi so zgoreli.

2-letni ogenj. Na Rogu v kočevskih hribih na Kranjskem, kjer se nahaja velika lesna tvornica za parkete itd., gori že dve leti v kupih navoženega žaganja. Z žaganjem in drugimi odpadki so namreč zasulji veliko kotlino pod tovarno. Vnelo pa se je žaganje globoko sredi kupa in začelo tleti, dokler ni prišlo v jeseni do popolnega izbruh. Dasi je torej mnogo tvarine zgorelo, ognja niso mogli zadušiti in tli še v enomer naprj. Ko je prišel pisec teh vrstic v nedeljo 30. m. m. na lice mesta je našlaš za to postavljeni stražar razkopaval posamične tleče kupe. Kamor stopaš, povsod vročina pod nogami. Ognja ne morejo preje zadušiti, nego bo vse žaganje na tistem mestu sežgano.

Sneg v juliju. V sredo, dne 3. t. m. je po dežju, ki je ohladil ozračje, sneg pobelil Triglav in vse vrhunce okolu njega.

Muha je plčila petletno Marijo Moder v Dvorski vasi na Kranjskem, nakar je dekletce kmalo umrlo.

Strela omamila več ljudi. 16. m. m. popoldne je med nevihto z malo dežjem na Vojskem v Mrzli Rupi tresčilo v lipo pred hišo pri Gomilnikarju. Strela je šla tudi v hišo, kjer je vedrilo več ljudi. Strela je omamila vse, kar jih je bilo v izbi, le stari ženici, ki je stala v kuhinji, je prizaneslo. Ko je žena šla v hišo, našla je vse na tleh brez zavesti. Začela jih je tresti in premetavati tako, da so po malem kazali, da je še življenje v njih. Prišel je tudi gospodar, ki se je bil zamudil na Vojskem in je pomagal ljudi spravljeni po konci. Vsi so bili tako omamljeni, da se niso mogli dolgo zavesti. Nekateri še v podeljek niso vedeli, kaj je z njimi. Eden je bil tako omamljen, da je vpil, da ga je nekko zaklal, tiščal se je pod vratom, da mu kri ne uide, akoravno ni bilo nikjer rane. Drugemu je strela vžgala dolge trake po roki in čez prsi.

Razne novice.

Zelo zanimivo spominsko tablico na svoja vojaška leta si je napravil nek šaljiv vojak na Nemškem. Tekom svoje vojaške službe je nalovil v vojašnici 8500 bolh, prilepil jih na tablico ter tako napravil sledeči, seveda nemški napis: „Kraljevi bavarski 3. infant. polk, 4. komp. V spomin na mojo vojaško službo 1885—1888. Mihael Metzger iz Nördlingen.“ Napis iz bolh je baje prav lep in do sedaj se mu je od prilepljenih bolh odluščilo le 12.

Zlata poroka v treh. Te dni je praznoval neki 75-letni mož zlato poroko v — treh. To je mormon iz države J v Severni Ameriki. Pred 50 leti je vzel dve ženi (mormoni smejo imeti več žen): Lucijo in Ano. In do danes so vsi trije živeli srečni in zadovoljni v zakonu v treh. In teh dni so praznovali svojo zlato poroko. Skupno imajo njih troje 110 unukov in 21 praunikov.

Ponarejalci denarja. Finančno ministrstvo je razpisalo 1000 K nagrade za onega, ki izda družbo ponarejalcev denarja, ki jako izvrstno ponareja srebrne goldinarje in je doslej izdala že za 40.900 K takih ponarejenih goldinarjev.

Draga trma. Na nekem pariškem koločvoru si je neki podjetnik kupil vozni listek. Po pomoti je vlak zamudil, ter je moral čakati na prihodnji vlak. Da si prežene dolg čas, začel je prebirati razobešene vozne rede in tarife. Pri tem je opazil, da je plačal za svoj vozni listek 3 centime preveč. Da si

prežene čas, si je dovolil šalo ter zahteval pri blagajni povrnitev teh 3 stotink. Zavrnilo so ga osorno. Sel je k načelniku postaje, toda brez uspeha. Stvar ga je začela zabavati. Navlaš ni hotel darovati železnici treh vinarjev ter je pisal železniški družbi uljudno reklamacijsko pismo. Ni bilo odgovora. Poslal je opomin po sodišču. Družba se mu je smejala. Vložil je tožbo. Prva inštanca je obsodila železniško družbo, ki je vložila priziv, a pogorela je tudi pri drugi in tretji inštanci. Tudi najvišji dvor je razsodil, da mora družba povrniti tri vinarje. In železnica je vrnila tri vinarje, vrhu tega pa plačala 80.000 frankov pravnih stroškov.

Koliko časa živi konj. Konj živi navadno 25, največ 30 let. Bilo je pa konjev, ki so živeli mnogo več. Neki nemški gospodarski list piše, da je neki konj živel 45 let, akoravno je bilo njegovo življenje burno. L. 1852., ko je imel pet let, ga je kupil avstrijski ulanski poročnik Leis in leta 1859 sta bila oba v vojni z Italijo. L. 1863. ga je Leis prodal nekemu tovarišu, ta ga je zopet l. 1865. prodal svojemu majorju, ki je bil l. 1866. z njim v vojni v Italiji. Leis je tedaj izgubil konja, toda l. 1873. ga je našel na Dunaju, in od tedaj je pričel spremljati njegovo življenje. L. 1882 ga je on zopet kupil, da bi siromašni konj zadnje dni svojega življenja v miru preživel. Konj je živel do l. 1892. ter je vedno opravljal lažja dela; do poslednjega trenutka je bil žive narave. Ali dva dni pred smrtjo ni hotel več jesti.

Na potovanju okoli sveta. Peter V. Bonoff, časnikar iz Sofije (Bolgarsko) s soprogo je na potovanju okoli sveta in sicer peš in brez denarja. Isto namerava končati v 15 letih. Namen potovanja je, spoznati vse narode. Preskrbljen je z raznimi listinami in priporočilnimi pismi bolgarskega ministrstva, avstro-ogrškega, angleškega in francoskega poslanstva v Sofiji in bolgarskega hribolazkega društva. Dosedaj je prehodil vso Evropo in je namenjen v Afriko. Njegov sinček Ferdinand Nikolaj se je rodil v Sulinu (Rumunsko) dne 17. novembra 1905. — Odpotoval je Bonoff 31. marca 1901. 29. m. m. je dospel Bonoff iz Trsta v Gorico, odkoder je odpotoval v Italijo.

Skrit zaklad. Kakor poročajo iz Trenta, se je dne 1. maja t. l. predstavil županu neke vasice blizu Trenta priprosto oblečen mož z lopato v roki. Župan je vprašal moža po vzrokih njegovega prihoda, kakar je isti odgovoril, da prihaja iz Garstena, kjer dela in biva že več časa. Prépovedoval je, da so nekateri kaznjenci, ki so bili izpuščeni iz ječe v Gradiški, dobili delo v Garstenu. Neki bivši kaznjeneec ga je prosil dela, kar mu je on preskrbel in v zahvalo mu je dotičnik pripovedoval, kako mu je neki kaznjeneec odkril, da je blizu trentinske vasice zakopan zaklad. Moralo bi biti 30.000 goldinarjev v zlatu, zašitih v usnjati vreči. Tujec je županu pripovedoval, da je že nekolikokrat iskal ter da je na nekem križišču našel cerkvico, poleg katere bi se moralo nahajati razpelo, pod katerim je zakopan zaklad. Ker ni našel razpela, prosi župana za pojasnido. Župan mu je odgovoril, da so cerkev povečali, in meneč, da ima posla z blaznim človekom, mu je odgovoril, da mu bo prihodnjega dne pomagal iskati denar. Mož se je oddaljil, toda kmalu se je povrnil k županu in ga prosil prenočišča, da bo tako gotov, da ne pojde nihče iskat zaklada. Župan — čim dalje bolj prepričan, da ima posla z blaznim — je vzel tujca pod streho in zjutraj rano je šel z njim iskat zaklada. Prišedši k cerkvici je župan raztolmačil, na kateri strani se je cerkev razširila in kje da se je prej nahajalo razpelo. Tujec je pričel kopati in po dobri uri kopanja se je prikazal zaklad. Od usnjate vreče je ostalo še nekoliko koscev, toda zlato je bilo še vse na mestu, kjer je bilo zakopano nad 30 let. Neznani tujec je pričel takoj na to deliti najdeno svoto. Prvo tretjino je pridržal za se, tretjino je prepustil gospodarju posestva, in tret-

jino je pustil za državno blagajno ter na to vesel odpotoval v svojo domovino. Moremo si misliti, kako da je strmel ubogi župan, ko je videl pred seboj najdeni zaklad!

Osel in srnjak. 23. m. m. so imeli goriški lovci lov v vitovskem okrožju. Ustrelili so lepega srnjaka, katerega so naprtili na osla. Osel — sicer pohlevno živalce, — se pod svojim bremenom ni počutil nič kaj dobro. Ko je zagledal na svojem hrbitišču čudno rogato glavo doslej neznanu mu zverine, se je splašil in spustil v divji dir proti doljini. Poganjač je sicer tekkel za njim, a osel mu je kmalu izginil pred očmi. Ko je gonjač prišel ves spehan domov, je našel oslička čisto mirno stoječega v hlevu pri jaslih. Na hrbitišču pa so bingljali prednji deli srnjakovi, zadnji del se je na potu odtrgal. Poganjač pa je moral slednjič od lovcev slišati zabavljico, da osel ni osel, marveč oni, ki ga je gonil.

Na Poreijunkolo.

Kakor otrok, tako se je veselila stara Mavrinka na Poreijunkolo. Govorilo se je tudi, da bode znižana vožnja po železnici, in Mavrinka se je veselila, da bode zopet videla mesto v drugič v svojem življenju.

Prvikrat je bila v mestu pred petnajstimi leti. Bivala je tu dva dni, in še ve ne, kakšno je mesto. Prosim vas, — kako bi ga pa tudi poznala, bilo je tedaj, ko je na kmečkem vozu spremila sem moža, ki se je povozil doma.

Ni se ozirala ne na levo, ne na desno, da, še vedela ni, da se peljejo po mestu, saj je v enomer jokala.

In vedela je tudi zakaj. Prvi dan je moža sem pripeljala v bolnišnico, drugi dan je pa umrl. Tako je tedaj prišla sem v mesto.

Toda danes bode pot veselejša; pogledala bode vse mesto, da bode saj vedela, kako izgleda. On di ima sina pri vojaki, edinega sina.

Kmalu bode pri njem, pri Tinčku v vojašnici, na to bodeta pa hodila po mestu. Tinček tu pozna vsak kot, saj je že dve leti pri topničarjih; povsodi bode vodil mater, vse ji bode pokazal: cerkve, grad, novo cerkev Jezusovega srca, hranilnico, deželno gledišče, muzej, spomenike itd., kdo ve, hode li videla starka vse to še enkrat v življenju. Mesto je od njih samo pet milj oddaljeno, in da bi bilo še bližje, je vendar za siromakar daleč, če nima tu česa opraviti. Vožnja sem stane samo en goldinar, toda za revo Mavrinko je goldinar mnogo denarja. Toda na Poreijunkolo se je vendar veselila. Spala ni vso noč, vstala je zgodaj in se odpeljala po železnici ob sedmih proti mestu.

V vozu, kjer se je vse trlo božjepotnikov, ni o drugem govorila, kakor o mestu in o svojem sinu, kateremu je že pred tednom dnij poslala list, naj ji pride naproti na kolodvor.

In ko vlak pridrdra na kolodvor, stalo so tu ogromne tolpe čakajočega ljudstva; znanci iskali so znancev, samo Mavrinka se med nosilce, izvoščake in prišlece zaman ozira po sinu ali kakem znanou, ki je z njo dospel.

Ozirala se je na vse strani, stalo je tu dosti vojakov, ki so prišli čakati znanca svoje, vse je pregledala naša stara Mavrinka, a med njimi ni bilo Tinčka.

In vendar mu je pisala. Morda je zamudil, in čakala je, da je postalo na kolodvoru vse prazno. Morda celo ni mogel priti.

Prosim, gospod, kodi pa pridem v topničarsko vojašnico ali rudečo kosarno?

Kodi — pojdite, mati, naravnost po tej cesti, na konci pa zopet vprašajte, kam pelje cesta. Povedal bi vam lahko, toda vi bi zašla. Idite le dalje, kakor sem rekel.

Je li daleč tja?

Nu, skoro pol ure.

Zvonilo je poldne, ko Mavrinka koraka s kolodvora.

Oziralala se je na desno in levo, kakor vobče kmečki ljudje, prišedši v mesto.

Ta človek je imel prav. Več nego pol ure potrebovala je Mavrinka, predno je dospela do topni čarske vojašnice. Pred vhodom je stala tolpa kmečkih ljudij, in vsak je imel kaj v roki, vsak je tudi imel prijatelja ali znanca.

Z božje poti se prinaša — odpustek, hote pak vojaki vedeti, da je tu božja pot, prinesiti se jim mora česa z doma za spomin.

Hočete tudi videti sina, mati? vpraša Mavrinko neki kmečki oče.

Da, služi pri topničarjih. Revež ima oskrbeti dvoje konj.

Jaz imam tudi sina tukaj — čakam vže cele tri ure.

Ni v vojašnici?

Da, saj je gledal z okna, ali gori ne smemo, še le ob štirih.

Ko ura odbije štiri, gre Mavrinka z drugimi v vojašnico in povprašuje, pri kateri bateriji služi Tinče.

Posiljajo jo, od vrat do vrat, nahodila se je po teh hodnikih in stopnicah, da jo že boli glava. Ko nečeno najde izbo in tu zve tužno novico.

Tam-le v kotu stoji njega postelj, toda dva dni in dve noči je že prazna. Tinčetova postelj je zdaj v bolnišnici.

Predvčeranjim — tako ji pripovedujejo vojaki — je udaril konj Tinčeta na prsi, kri se mu je vlila iz ust, zgrudil se je in ni več spregovoril. Polkovni zdravnik veljal ga je takoj odnesti v vojaško bolnišnico.

Ali je odtodi daleč do bolnišnice?

Ne. Vprašajte, kodi se pride v Bolniško ulico, kje je tista velika rumena hiša.

Mavrinka odide. Popolnoma je pozabila, da je prišla v mesto na Porcijunkulo. Po mnogih ovinkih dospje do bolnišnice. Tu stoji velika rumena hiša. Nekoliko vojakov sedi pred vratmi na klopi in tam kade.

Prosim, je-li tu vojaška bolnišnica?

Da!

Tu imam sina, imenuje se Tine Mavrin in je kanonir . . .

Leži v številki dve.

Rada bi ga videla.

Jutri popoldne ob dveh.

Njega mati sem, prišla sem daleč —

Radi verjamemo, mati, toda dovoljeni čas je že minul, in notri ne smemo nikogar pustiti.

Potrta je odhajala Mavrinka, in vedela ni, kam gre in čemu. Do večera se potika po ulicah. Ko bi saj srečala kakega znanca, da bi se mogla pogovoriti z njim, mu potožiti. Vse krog nje je tuje, neznano. Noč je prebila pred frančiškansko cerkvijo, kjer je stalo polno kramarskih kolib in drugih prodajalcev.

Drugi dan se predpoldnem sedi Mavrinka pred vojaško bolnišnico na tleh in rosne njene oči tekajo preko oken rumene hiše, toda žive duše ni k oknu.

Ura odbije dve. Mavrinka hiti k durim.

Čakam tu vže od včeraj, mudi se mi, — in gre prva v bolnišnico.

Povedite mi, kje je številka dve? poprosi nekega vojaka na hodniku.

Koga pa iščete?

Sina!

Ime?

Tine Mavrin.

Ta ni več ondu.

Saj so mi včeraj rekli, da je . . .

Včeraj je bil ondi, danes zjutraj tudi, toda popoldne je umrl.

In kje pa je?

Tam, kjer se spravljajo mrliči.

In tedaj je Mavrinka še-le našla svojega sina, žal da mrtvega. Jokala je dolgo ob dragem ji mrliču. Potem pa se je Mavrinka opotekala proti frančiškanski cerkvi; na stotine in stotine ljudij vse okolu nje, vsak je vedel, zakaj je tu, kam gre, kedaj pojde domov, samo naša Mavrinka ni vedela ničesar.

Take tožne božje poti, takp usodne Porcijunkule, kakor nje sin in ona, pač ni imel nihče med temi stotinami in stotinami ljudij, ki so se kot mravlje gnetli pred cerkvijo.

A. S.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner« ?

Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlih, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova

sladna kava

ima spriče posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus srnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristožno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izviraht zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Ustanovljeno leta 1860.

M. Ilger-jev sin

urar

zaloga zlatnine in srebrnine

pooblaščen izvedenec

Maribor, Pošine ulice štev. 1

Ure od glđ. 1'50 do glđ. 200.—

☛ Cenik brezplačno. ☚

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 1000 slikami.

☛ Št. 865. Srebrna damska remontoar ura glđ. 3'50

☛ Št. 822. Srebrna remontoar ura za gospode 3'50

☛ Št. 887. Srebrna anker ura, 15 kamenov, glđ. 5, dvojni pokrov glđ. 6'50

☛ Št. 841. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna glđ. 7-9'50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Anton Kiffmann,

največja zaloga ur srebrnine in zlatoga blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. 6, Štajersko.

Slika 1 pol nar. velikosti.